

KJAK

Eldraøkið fram til 2022

Bergun Kass, forkvinna Eldra-nevndin Tórshavnar kommuna

Býráðssamgongan, ið tók við í 2016, við Framsókn, Fólka-flokkinum og Tjóðveldi, hevði eldraøkið frammalaga í huga og raðfesting.

Vit vildu lyfta økið, soleiðis at okkara eldru fáa tíðarhóskandi og virðilig kor umframt bestu røktar- og umsorganarviðurskifti, tá tørvur er á tí.

Sum við øllum býráðsarbeiði og samgonguskiftum, byggja

vit á herðarnar á farna býráði, við teimum verkætlanum, sum tá vóru í gongd og øðrum, ið vóru lutvíst klárar at seta í verk.

Tí bleiv raðfylgjan soleiðis, at musikkskúlin og skúlin á Fløtum vórðu verksett beinanvegin, fyri síðani at koma til eldraøkið. Arbeiðið at byggja nýggjar skúlar, er nú komið so mikið ávegis, at tað nú ber til at seta ferð á eldraøkið.

Langtíðarætlanin hjá núverandi býráðssamgongu setir eldraøkið rættiliga á breddan. Nýggir karmar og tilboð um og umsorgan til eitt stórt tal av fólki, okkurt um einar hundrað borgarar. Við hesum vera gomlu og ótíðarhóskandi stovnarnir - Ellisheimið í V. U. Hammers-

haimbsgøtu og Umlættingarheimið endurnýggjaði.

Vit byrja við demensøkinum á Tjarnargarði, sum í samband við ístandgerð, eisini blívur víðkað við sjeý umlættingarplássum, umframt nýggjum venjingarmøguleikum, við bæði ergo- og fysioterapi.

Okkara eldru kunnu soleiðis fáa dagtilhald, kvøldtilhald, vikuskiftistilboð, umlætting, venjingar og búpláss, á einum og sama staðið og í somu skipan frá fyrsta degi, ið tørvurin kemur.

Umlættingardepil í Rólantsgøtu í Hoyvik, verður boðin út til arbeiðstøku fyrsta dagin. Pláss verða fyri 28 fólki, sum á ein og annan hátt hava tørv á umlætting og venjing, í styttri og longri tíðarskeið. Hetta kann vera í samband við skurðviðgerð og sjúku, men eisini í sambandi við avlasting fyri heimabúgvandi maka, avvarðandi ella í sambandi við tørv á stimbran.

Staðsetingin verður í fjálgum og friðarligum øki í Hoyvík, millum vanliga sethúsabúseting, við útsýni út á sjógv og yvir á Nólsoynna. Eitt gott stað til rehabilitering.

Hesi bæði nevndu verða ætlandi liðug í 2020, men til ber at vóna, at arbeiðið fer at ganga skjótari enn mett.

Tað triðja verður røktarheimið, við tilhoyrandi røktarbústøðum. Her verður talan um 64 búeindir og 14 tilhoyrandi røktarbústaðir, sum hoyra til heimið, í tann mun brúk er fyri smávegis hjálp í gerandisdegnum. Í løtuni verður arbeiðt við at finna hóskandi staðseting. Henda verkætlan er ætlað at standa liðug í 2022.

Felags fyri hesar verkætlanir er, at tað í løtuni sita dugnaligar og arbeiðssamar byggi-nevndir, sum vilja gera alt fyri, at øll hesi góðu átøk eydnast í verki.

Langtíðarætlanin fevnir eisini um Kollafjørð, sum fær eldradepil, t.v.s. røktarheim og røktarbústaðir. Eldradepilin fer at betra munandi um karmar og umstøður, umframt at talið á búplássum verður økt.

Omanfyri havi eg lýst langtíðarætlanina av stóru verkætlanunum.

Sjálvsagt arbeiða vit dag og dagliga við verandi avbjóðing-

um og royna at finna loysnir og betra um viðurskiftini, soleiðis at vit fáa hjálpt fólki, tá tíðirnar blíva svárar og tørvur er á okkara hjálp.

Vit hava nú játtað nakað meira av peningi til heimarøktina, so fleiri hendur verða á júst tí økinum.

Kommunan leigar eisini nøkur røktarpláss frá aðrari kommunu. Fleiri átøk í gongd, við fyribygjandi venjingum, bæði á heimum, felagsvenjing í badmintonhøll og eisini sum vegleiðandi og vísandi til aðrar venjingarstöðir, har fólk sjálvi eru før fyri at ganga til venjingar.

Vit hava varpað ljós á sjálvboðið arbeiði innan eldraøkið og fleiri átøk er í umbúna. Kommunan hevur eisini sjónreykuna á rekruttering og avbjóðingini, at fáa fatur á starvsfólki til eldraøkið sum heild.

Sum forkvinna á økinum vóni eg at røkka øllum málunum. Meðan vit biða eftir stóru verkætlanunum, er tað mín vón at vit í felag - umsitingin í kommununi, politikkarar og fólk sum heild - stuðla í tilgongdini.

Fokus á lampur hjá føroyskum designara

Rakul Jacobsen

Rakul Jacobsen í Havn valdi sær designlampurnar hjá Osmundi Olsen, tá hon skuldi velja sær eitt evni til endaligu uppgávu sína. Rakul er 25 ár, og er í læru hjá Idé Møblum. Lærutíðin er tvey ár, og hon hevur verið í skúla í Danmark í fyra umfórum. Nú er hon í gongd við endaligu uppgávuna.

Uppgávan skal snúgva seg um handilin, sum hon arbeiðir í, og hon skal velja sær eina vøru ella ein sniðgeva, ið hon so setur fokus á. Rakul hevur valt at at skriva um lampurnar hjá føroyska Osmundi Olsen. Eg haldi at tær eru sera flottar, og haldi at tað er spennandi at skriva uppgávu um føroyskt design innan fyri møblaheimin.

Hetta er árstíðin, har fólk

plaga at keypa ljós og lampur. Eg veit at føroyingar plaga at dáma væl at keypa føroyskt, og so er tað eisini ein lekkur jólagáva. Í samband við mína uppgávu lata vit 15 prosent av øllum lampunum hjá Osmundi Olsen.

Føroyski sniðgevin Osmund Olsen er kendur fyri sínar designlampur. Osmund er gøtumaður, hann byrjaði á Designskolen Kolding í 2008, har hann bleiv liðugur í 2013 sum Master In Industrial Design. Lampurnar, sum hann ger, vórðu gjørdar við endaligu próvtøkuna. Síðan hevur hann útviklað lampurnar fyri at optimera produktion og prís. Umframt lampurnar hevur hann eisini arbeiðt við ymiskum øðrum prosjektnum.

P/F Vindrøkt Jóhan í Niðristovu

Nógv kjak hevur tikið seg upp, síðani SEV kom við uppáhaldin-

um um, at undirritaði, sum ábyrgdarhavari fyri Vindrøkt, og bóndin í Hoyvíkshaganum, forða fyri útbygging av grønarí orku.

Í 2003 tók myndugleikin stig til, at Røkt slapp at seta upp vindmyllur. Hetta hóast SEV tá tvíhelt um, at tað ikki bar til við vindmyllum í Føroyum.

Vindrøkt hevur síðani roynt at ment hetta enn meira við pumpuverkætlan og øðrum.

Síðani eru ávisar mannagongdir settar í verk, sum skulu fylgjast, tá vindmyllur skulu setast upp.

Hesar mannagongdir hevur Vindrøkt arbeiðt eftir, og gjørt økir klár, samsvarandi hesum mannagongdum.

Við royndunum vit hava gjørt okkum, vistu vit fyri

fleiri árum síðani, at Hoyvíks-hagin óiva var væl egnaður til endamálið.

Nú vit hava fylgt manngongdunum, sum hava verið galdandi, og gjørt allar kanningarnar, og eru klárir at fara í gongd at veita grøna orku – longu komandi summar – til tað sum svarar til 6.000 húsarhald er líkt til, at myndugleikin á økinum ynskir at broyta mannagongdirnar, við stórum trýsti frá SEV. Ja, SEV ákærir enntá Vindrøkt og bóndan at forða fyri útbygging av grønarí orku.

Vit vilja gjarna kappast undir teimum fortreytum, sum hava verið galdandi. Vit halda tað ikki vera rætt at broyta spælireglurnar, bara tí ein kappingarneyti, í hesum føri SEV, ynskir tað, til tess at draga tíðina út til egnan fyrimunuttan samfelagslig atlit.

Vit verða sagdir at verða grammir. Kanska ikki líka grammir sum SEV at krevja pening inn frá brúkarunum, men á tí grøna økinum eru vit óiva meira grammir enn SEV – tað hevur søgan víst.

Vindrøkt hevur prógvað nú

Vindrøkt klárt til at veita grøna orku til 6.000 húsarhald

– um politiski viljin er til staðar

í meira enn 15 ár, at tað ber til við grønarí orku í Føroyum, ið byggir á kenda, tryggja og kappingarføra tøkni, meðan SEV framvegis heldur seg til dálkandi orkuna.

Tað er spell, um SEV fær ávirkað myndugleikan og politisku skipanina soleiðis, at teir broyta mannagongdirnar og harvið tarna menningini av grønarí orku.

Men um myndugleikin vil broyta hugburð aftur tann rætta vegin, verður farið í gongd í Hoyvíkshaganum við tað sama, og grøna orka verður framleidd til tað sum svarar til 6.000 húsarhald.

Vindrøkt hevur gjørt økið klárt og hevur bæði tøkna, figgingina og áræði til at fara í gongd.

Lykilin er hjá politisku skipanini – um hon fær givið boð til mynduleikan á økium, um at fylgja mannagongdunum, sum hava verið, so er grøna orka klár til 6.000 húsarhald longu komandi summar.